

Garzonotthonok hazatelepülőknek

Külföldi tőkével megvalósuló vállalkozáshoz társult a Győri Városi Tanács. A kezdeményezés a kanadai Maple Leaf Management Rt-től indult. A cég mintegy 12 millió kanadai dolláros beruházással 150 lakrészes, luxus igényeket is kielégítő garzon lakónegyedet kíván építeni a győri Duna-parton.

A lakásokat a külföldön élő és hazatelepülni kívánó, jó anyagi körülmények között élő magyar származású nyugdíjasoknak építetik.

Egy osztrák vállalkozó ugyancsak a győri Duna-parton több mint 100 otthonból álló üdülőfalut akar építeni.

Népi ellenőrzési vizsgálat

Ha életet kell menteni...

„Biztosítani kell, hogy a sürgős orvosi ellátásra szoruló állampolgár a nap minden szakában a legrövidebb időn belül megfelelő orvosi ellátásban részesüljön.” (Az egészségügyről kiadott 1972. évi II. törvényből.) — „A sürgős szükség esete áll fenn, ha az azonnali orvosi ellátás elmaradása előreláthatólag a beteg életét, illetőleg testi épségét kockáztatja, vagy a beteg egészségében, illetőleg testi épségében helyrehozhatatlan, vagy tartós károsodást okozhat, úgyszintén, ha a beteg tünetei (öntudatzavar, eszméletvesztés, vérzés stb.) alapján, illetőleg baleset folytán, vagy más okból hirtelen bekövetkezett súlyosabb egészségkárosodás miatt azonnali orvosi ellátásra szorul.” (Az egészségügyi törvény végrehajtási utasításából.)

E két idézetet „eligazításnak” szántuk a Csongrád Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság tegnapi ülésén tárgyalta jobb megértéséhez. Ot egészségügyi szakterületnek, a körzetorvosi, a központi (hétvégi és éjszakai) ügyeleti, az üzemorvosi, valamint az intézeti és mentőszolgálati betegellátásnak azt a részét tekintették át a testület tagjai, mely összefoglalóan „sürgősséginek” nevezhető. (A neb-vizsgálat nem a beteg nézőpontjából értelmezte a „sürgős” szót, hanem a feltételrendszer elemzését az egyes részterületeken. Epp ezért az érintett egészségügyi intézményekben dolgozók véleményére, észrevételeire alapozta megállapításait.) Életmentésről, tartós, illetve indokolatlan egészségkárosodás megelőzéséről volt tehát szó...

Csongrád megyében egy-egy körzet orvosai átlagosan 1890 felnőtt ellátásért felelős, s a napi átlagos betegforgalom öt százalékát kitevő sürgős hívásoknak az orvosok eleget tudnak tenni. (Annak ellenére, hogy Tápén, ha a komp nem jár, ötven kilométert kell megtennie a körzetorvosnak, s Szeged kivételével a betegek nagyobb része csak földúton érhető el.) Életmentő gyógyszerekkel, az előírt műszerekkel, telefonnal a rendelők felszerelték, ám az orvosok maguk is elismerték, hogy az úgynevezett „sürgősségi” táskájuk olykor bizony hiányos — legfőképpen szervezési prob-

lémények miatt. A beteg életben maradási esélyei annál jobbabb, minél rövidebb utat kell megtennie a körzetorvosnak a beteghez, illetve a mentőnek a fekvőbetegintézetig — állapítja meg a jelentés.

A rendelési időn túli ügyeleti rendszer szinte vá-

Újabb tiltakozás

Az Édosz Komárom megyei titkársága a szakszervezeti jogsegélyszolgálat tervezett megszüntetése ellen tiltakozó levelet írtak el az Édoszhoz, a SZOT-hoz, az Igazságügyi Minisztériumhoz és az OS-hez.

A Komárom megyeiek tíz évvel ezelőtti szervezték meg a szakszervezeti jogsegélyszolgálatot és ezzel 4000 tagjuknak nyújtottak jogi segítséget.

nózis megállapításához, a rászorultak szakorvoshoz juttatásához.

Az intézeti sürgősségi betegellátással kapcsolatban a neb munkabizottsága megállapította: komolyabb problémát okoz a börtönorvosi ellátás elemi feltételeinek hiánya — főleg tömeges, égett sérülések esetében. (Ilyen volt a börtön börtöngyári tüze.) Nehézséget okozna (s a tervezett műtétek elhalasztásával járna), ha egy időben több betegnek volna szüksége baleseti sebészeti beavatkozásra, noha úgynevezett „katasztrófaterve” minden intézménynek van. Ezzel kapcsolatban jegyezte meg a jelentést készítő munkabizottság

Gyermekbetegség?

Az intézmények közül a szegedi gyermekklinika aggasztó helyzetképet festett „önmagáról”: „Mi — egyedül Magyarországon — minden intenzív esetet ellátunk, baleseteket, agysérüléseket, szív-műtöket, vízbe fulladtakat, égetteket, koraszülötteket — körülbelül 70 négyzetméteren, három boxban, gyakorlatilag elkülönítési lehetőség nélkül... (A leg-súlyosabb betegeket Szol-

nok, Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyéből is hozzánk küldik!) Az újszülött-intenzív osztály ugyan-csak kicsi alapterülete miatt a betegeket a respirátorral való lekerülésük után, 1500—1600 gramm súly elérése esetén már át kell adniuk a területi kórházaknak, ahol a további kezelés során nem ritkán szövődmények lépnek fel a légzőrendszer és a feltételek hiányos volta miatt.”

rosenként eltérő Csongrád megyében: van központi ügyelet (személyzettel, gépkocsival), van készenléti szolgálat, s lakásügyelet is. A feltételek mindenütt megfelelőek, gond inkább az egészségügyi kultúra és intelligencia hiányából adódik: sokszor hétvégi rendelésnek tekintik a betegeket az ügyelethez, illetve a házhoz hívott ügyeletes minden harmadik útja indokolatlan. Ami az üzemorvosokat illeti, ők maguk munkakörülményeiket megfelelőnek tartják a gyors djag-

egyik tagja, hogy az intézetekben a sürgősségi ellátás a körülményekhez képest jó színvonalú, csak a körülményeken volna még javítanivaló! Szűkös a műtőképesség, kicsik az ambulanciák, hiányzik a belgyógyászati koronáriaórázó, a defibrillációs lehetőség, a baleseti sebészeti utókezelés, nem megoldott a detoxikálást igénylő betegek jelentős részének elhelyezése, ez idő szerint nincs a megyében komputertomográf — ez utóbbi talán hamarosan lesz Szegeden.

A megyében működő mentőállomások és a körzetorvosok, központi ügyeletesek, intézményi szakdolgozók közötti munkamegosztásról és kölcsönösen jó kapcsolatokról elismeréssel születtek a vizsgálatban közreműködő népi ellenőrök. „Számos esetben kimegy a mentő a beteg lakására akkor is, ha a körzeti orvos nem található”, vagy ha a hívó ijedsége, tájékozatlansága miatt súlyosnak véli az esetet. A mentőszolgálat technikai feltételeivel kapcsolatban vetődött fel az a javaslat a tegnapi neb-ülésen, hogy mint az NSZK-ban a légi mentésben segítők a katonai helikopterek, idehaza is meg kellene teremteni ennek lehetőségét.

A vizsgálati tapasztalatokat összegező jelentés vitája után a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság jelen levő elnökhelyettese, Szalkai Tóth István tájékoztatta a testületet a népi ellenőrzés jövőjével kapcsolatos elképzeléseiről.

P. K.

Változik a vámjogszabály

Sajtótájékoztató

Április 8-tól egységesen 45 százalékos lesz a külföldről turistaforgalomban behozott árucikkek vámtétele — ami eddig 30 százalékos volt a vásárolt és 45 százalékos az ajándékba kapott áruk esetén — jelentették be a Pénzügyminisztériumban szerdán tartott sajtótájékoztatón. Ezzel minden korábbi kedvezmény megszűnik. Így az is, amely szerint ha valaki magáncélra hozott be VHS videót, 128 kilobyte alatti teljesítményű számítógépet, illetve annak alkatrészét, kerti kisgépet vagy barkácsszerszámot, és vállalta, hogy öt évig nem értékesíti azt, mindössze 15 százalék vámot fizetett ezen árucikkek után.

Patkó András pénzügyminiszter-helyettes elmondta: az új rendelkezések életbe lépését követően a magánforgalomban beérkező áruk vámkiszabásának alapját — a nemzetközi követelményeknek megfelelően — az eddigi belföldi értékkel szemben a külföldi érték, tehát a vételár képezi. Ezt pedig számlával kell igazolni az állampolgárnak, illetőleg számla hiányában — ajándék esetén — az utas nyilatkozatot adhat a vámáru külföldi értékéről. Ha az utas értéknnyilatkozatot adni nem tud, a vámzervek becsles útján állapítják meg a vám alapját.

Az eddigi 10 ezer forint-ról 5 ezer forintra csökken a vámkedvezmény mértéke. Ez a kedvezmény azonban az 5 ezer forint egyedi értéket meghaladó vámáru vámkezelésénél nem alkalmazható, tehát a vámalapból nem vonható le. Fontos változás az is, hogy az együtt utazó családtagok személyenkénti kedvezményének összevonására a jövőben az új jogszabály nem ad már lehetőséget.

Az új jogszabály bevezetésével egyidejűleg a vámzervek egyszerűbb eljárását, áttekinthetőbb adminisztrációt vezetnek be. Ettől azt várják, hogy gyorsul a határátlépés. Új formátumú lesz a vámáru- és a valutanyilatkozat is. A vámáru- és valutanyilatkozatot egyébként 100 forintos illetékbe-lyeggel kell ellátnia az utasnak. A vámkezelést kérő el tudjon számolni a vásárlás

valutafedezetével. Az erről szóló igazolást 10 ezer forint összegért meghaladó vámáru behozatalakor kérhetik a vámzervek. Mint ismeretes, valutafedezetként szolgál a magáncélú valutaelállítás keretében vásárolt, a devizaszámláról vagy az utazási — BC — számláról felvett és kiviteli engedéllyel külföldre kivitt valuta, továbbá a személyenként birtokba tartható és külön engedély nélkül kivihető, 4 ezer forint értéket meg nem haladó külföldi fizetőszeköz.

A külföldről ajándékba kapott vámáru vagy pénz esetében az ajándékozottnak hitelesített okirattal kell az ajándékozás tényét igazolni.

Az esedékes vámot a határozat kézhez vételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, elmulasztása esetén a késedelem minden napjára naponta 1 százalékos késedelmi kamatot kell fizetnie.

A gépjárművek vámkezelésére vonatkozó rendelkezések nem változnak, vagyis

továbbra is 10 százalék vámot kell fizetni a külföldről behozott új, illetve négy évnél fiatalabb gépkocsik után, míg a négy évnél régebben gyártott személyautók után a vám mértéke ennek négy-szerese. Mint a sajtótájékoztatón elhangzott: az idén eddig összesen 6 ezer gépkocsit hoztak be magánforgalomban, ennek kétharmada új, egyharmada pedig 4 évnél idősebb.

A tájékoztatót elmondta: az új vámzabály szervesen illeszkedik a vámrendszer korszerűsítéséhez, az egységes vámzabályok kialakításához, amelyek befejezését egyébként a 90-es év elejére tervezik. A mostani változásoktól azt várják, hogy visszaesik a spekulációs célú valutavásárlás; mert az intézkedések a rendszeresen kiutazó vásárlóréteget sújtják a legjobban. Ugyanakkor abban is bíznak, hogy a kiutazók turistaellátásmányukat valóban utazási célokra használják majd fel. A költségvetés egyébként a tavalyi 2—2,5 milliárd forinttal szemben az idén mintegy 3,5—4 milliárd forint bevételre számít a magánvámok révén. (MTI)

Eltérítettek egy Malév-gépet

Szerdán délelőtt ismeretlen fegyveresek eltérítették a Malév MAH 640-es számú, Budapest—Prága—Amsterdam útvonalon közlekedő járatát.

A gép 8 óra 31 perckor indult Budapestről, s miután megérkezett Prágába, két ismeretlen, löfegyverrel felszerelt férfi a repülőtérről erőszakkal a gépre hatolt és azt követelte, hogy a Malév-gép vigye őket az Egyesült Államokba. Miután megtudták, hogy a TU 154-es típusú gép nem alkalmas tengerentúli útra, Barcelonát jelölték meg úticélként.

A prágai magyar nagykövetség konzulja, Taba Lajos tárgyalta a terroristákkal, s ennek eredményeképpen a gép fedélzetéről 82 utast, köztük valamennyi nőt és gyermeket elengedtek, cserébe a magyar konzul szállt

fel a gépre. A Malév-járat 11 óra 42 perckor indult el Barcelonába, tíz férfiutassal (három magyar, hét külföldi), háromfőnyi kabin-személlyzettel, egy utaskísérővel, a konzullal és a két terroristával a fedélzetén. Időközben a fegyveresek megváltoztatták az úticélt; és egy Frankfurt melletti katonai légbázison kényszerítették leszállásra a magyar repülőgépet. A gép leszállása után rövid idővel az eltérítők megadták magukat az NSZK-hatóságoknak, s lefegyverezték őket. Az utasok és a személyzet sértetlen maradt. A szükséges ellenőrzések, vizsgálatok után a Malév-gép rövidesen visszaindul Budapestre.

A terroristák kiléte egyelőre még ismeretlen, feltételezhetően csehszlovák állampolgárok. (MTI)

A közlekedési balesetekről

Az elmúlt évben Csongrád megyében 990 személyi sérüléses baleset volt, ebből 57 halálos, 482 pedig súlyos. Az ittasan okozott balesetek száma 121. A legveszélyesebb út az 5-ös (11 halálos), és a 47-es (6 halálos). A legfőbb baleset júniusban, júliusban és augusztusban történt, a legtöbb, halálal végződő pedig szeptemberben. A legtöbb baleset pénteken, a legtöbb halálos kedden, szerdán és pénteken fordult elő. Az emberáldozatot követelő balesetek általában reggel 7 és 8, este 7 és 8, illetve 9 és 10 óra között fordultak elő. A balesetek 97,1 százalékát az emberi mulasztás okozta: többség meg nem adása, szabálytalan kanyarodás, gyorskanyarítás, szabálytalan előzés. A balesetek zöme a vezetés első felőrájában történik.

Bármilyen szomorú ez a statisztika, mégis tanulságosnak kell lenni. Gondolom, az írás elején tömören közölt adatok unalmasak lehetnek, és a kedves olvasó ezeket a sorokig nem is jutott el. Kár, de remélem, néhány számadaton azért elgondolkozott. Erdemes, hiszen mindannyian közlekedünk!

Amiatt hozakodtam elő

ezzel a témával, mert a Csongrád Megyei Közlekedésbiztonsági Tanács testületi ülésén beszéltek erről helyes közlekedésre. A hozzájáruló felhívta a figyelmet a gyerekkutatás hasznosságára, ami az említett két országban (másutt is) a felnőttkorra kialakult közlekedési morálban jelentkezik. Akik autótartók már nyugati országokban, tapasztalhatták, hogy mennyivel másként közlekednek ott.

A tanácskozáson kiderült, hogy a kbt szándéka megvan arra, hogy legalább megközelítsük mi is a nyugati közlekedési kultúra szintjét, de hogy a szándék-ból valóság legyen, ahhoz másoktól — intézményektől, szülőktől — nagyon sok segítség kell. Adják ezt meg, hiszen emberéletről van szó.

A testületi ülés végén javaslatot tettek a megyei kbt szakbizottságainak átszervezésére, majd jutalmazások követték:

A Haza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozatát Simon József, Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetését kapott Bartos József, az OKBT Diszplakettjét pedig Kovács Mihály vehette át. Ezenkívül 20 munkatárs jutalmat kapott.

Ács S. Sándor

Személyi döntések

A KNEB elnökhelyettese személyi döntésekről is tájékoztatta a megyei neb tagjait és a megyében működő bizottságok jelen levő elnökeit. Mint olvasóink korábbi közléseinkből emlékezhetnek rá, a Tisza Volánál folytatott vizsgálatot a szegedi neb a közelmúltban, s ennek során olyan beavatkozások történtek, melyek a népi ellenőrök munkáját hátráltatták. Ezért Szalkai Tóth István, mint a felügyelő elnökhelyettes bizottságot küldött ki a helyzet elemzésére, a tények feltárására. A bizottság — elbeszélgetve az érintettekkel is — megállapította a beavatkozás tényét. Ezért a KNEB múlt pénteki ülésén úgy döntött, javasolja a megyei tanácsnak, hogy Kardos János, a Tisza Volán igazgatóját

hívja vissza megyei nebszabályból. Úgy döntött a KNEB, hogy Kakuszi Lászlót, a megyei neb elnökét írásbeli szigorú megrovás fegyelmi büntetésben részesíti.

Az ekkor elnöklő Horváth János megyei nebtag azt javasolta, a megyei neb ne értsen egyet a fegyelmi döntéssel, s erről írásban értesítse a KNEB-et. Szalkai Tóth István szerint a döntés ellen egyedül Kakuszi László fellebbezhet, így a megyei neb az egyet nem értési javaslat előterjesztését is elvetette — a döntés indokait sem ismerhetvén.

Az ülés után Kakuszi László azt válaszolta kérdésünkre — fellebbezési jogával élni kíván-e? —, hogy e döntés még nem jogerős...